

принципах інтегрально-функціонального, а не відомчого управління; удосконалення правової основи організації та управління; розширення громадського контролю; підвищення взаємодії установ та органів виконання покарань з органами місцевого самоврядування, інститутами громадянського суспільства, закладами охорони здоров'я, освіти, працевлаштування та надання соціальних послуг; постійне вдосконалення форм та методів організації та управління; підвищення рівня кваліфікації персоналу пенітенціарних установ; удосконалення матеріально-технічної бази навчальних закладів.

Література

1. Брызгалов В.Н. Некоторые вопросы организации и управления ИТК / В.Н. Брызгалов, В.Т. Коломиец. – К. : Наука, 1969. – 123 с.
2. Немченко М.І. Основи управління органами виконання покарань. Частина 1 : збірник лекцій / М.І. Немченко, О.Г. Гамалій. – К. : РВВ КІВС, 2000. – 100 с.
3. Анисимов В.М. Управление органами, исполняющими наказание / Анисимов В.М. – М. : Прогресс, 1989. – 231 с.

І.О. ХРИСТИЧ

Національний університет

«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

ВДОСКОНАЛЕННЯ СТАТИСТИЧНОГО ОБЛІКУ ЛАТЕНТНОЇ ВІКТИМОЛОГІЇ – ОДИН ІЗ НАПРЯМКІВ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ

В останні роки у більшості країн світу відбувається систематичний приріст зареєстрованих злочинів, хоча при цьому відбувається зменшення чисельності населення, у першу чергу за рахунок більш молодших вікових груп. Ця ситуація притаманна і нашій країні. В Україні за I квартал 2012 р. відбувся приріст зареєстрованої злочинності на + 0,9 %. Зрозуміло, що при цьому зростає і кількість зареєстрованих потерпілих від злочинів. Так, за I квартал 2012 р. загальна кількість потерпілих склала 82636 осіб, приріст по відношенню до I кварталу 2011 р. склав + 7,7 %. Зрозуміло, що це офіційні статичні дані. Коефіцієнт потерпілих на 10 тис. населення склав 72,4 особи, залежно від окремих територіальних одиниць він відрізняється в рази. Так, в Автономній

республіці Крим він вищий майже в 2 рази, а в Рівненській нижче у 2,4 рази. При аналізі таких регіональних відмінностей необхідно встановити, чи не пов'язані вони з порушеннями у реєстрації злочинів, а відповідно і реєстрації потерпілих у різних регіонах. Це свідчить про те, що в одному регіоні більш ретельно реєструють усі злочини і відповідно за рахунок цього там злочинність і кількість потерпілих є більш високою з точки зору статичних показників. В інших регіонах, навпаки, латентність злочинів значно більша, відповідно приховують і чисельність потерпілих, і тому статистичні показники значно нижчі.

Також має значення відношення і менталітет населення в тому чи іншому регіоні. У деяких випадках особи не розповідають нікому про те, що стали жертвою того чи іншого злочину, а тим паче не звертаються до правоохоронних органів, боячись осуду близьких та родичів, а також відповідних дій з боку правоохоронних органів.

При цьому необхідно звертати увагу на те, що латентна віктимність охоплює не тільки потерпілих осіб, а й їх близьких родичів. При цьому завжди існує велика кількість осіб, які є носіями потенційної віктимності внаслідок своїх особистих властивостей, віку, особливостей службової чи іншої діяльності. Тому можна вважати, що суспільство і держава в повному обсязі не мають ніякого уявлення про стан і наслідки віктимізації населення. Без такої оцінки реального стану неможливо розробляти заходи запобігання злочинності.

Пошук нових методів запобігання злочинності примушує звернути увагу на латентну віктимність. Зміни, які відбулися і відбуваються у соціальній структурі суспільства, вимагають оновлення наукових методик. Підвищення ефективності заходів запобігання злочинності, у першу чергу, вимагає урахування усього спектра латентної віктимності.

Сучасна орієнтація правоохоронних органів на репресивну функцію кримінального закону і пріоритетний захист інтересів держави призводить до того, що більшість населення вважає, що інтереси кожного громадянина ніхто не захищає і не збирається захищати. Тому вважаємо, що сучасні програми протидії злочинності обов'язково повинні розроблятися з урахуванням стану віктимізації населення, у першу чергу, латентної віктимності. Тим паче, що у більшості країн світу зараз уся увага направлена на захист прав жертви злочину. Останні події в Україні свідчать про те, що певна частина суспільства до цих пір цікавиться поведінкою

жертви з метою встановлення, як вона вела себе до і під час вчинення злочину. Це за міжнародними стандартами не можна робити. Завдання держави, суспільства, правоохоронних органів встати на захист прав жертви злочину. А інакше, ми ніколи не будемо мати зменшення рівня латентної віктимності.

Зрозуміло, що вирішення завдань забезпечення безпеки особи, захисту суспільства, держави від злочинних посягань і зменшення злочинності не зводиться до дій, які спрямовані тільки на злочинців. Зменшення злочинності неможливо без відповідної роботи з потерпілими, віктимними категоріями осіб, впливу на об'єктивні та суб'єктивні причини та умови злочинів. Реальне запобігання злочинності можливе лише у випадку об'єктивної характеристики усієї злочинності та її окремих видів. Поки в нашому суспільстві не буде об'єктивної статистичної характеристики злочинності, неможливо реально розробляти заходи запобігання злочинності. А об'єктивна характеристика стану злочинності обов'язково передбачає урахування латентної злочинності і латентної віктимності.

Зрозуміло, що віктимність потерпілих проявляється по-різному в окремих категоріях злочинів (насильницьких, корисливо-насильницьких та корисливих). Це необхідно враховувати при розробці заходів попередження тих чи інших видів злочинів.

Вважаю, що настав вже час Державній службі статистики щорічно проводити як це проводиться в більшості країн світу, загальнодержавне вибіркове обстеження рівня латентної злочинності, в якому буде можливість систематично з'ясовувати і стан латентної віктимності.

Т.В. ЧЕРЕДНИЧЕНКО

Слідче управління УМВС України в Сумській області

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СЛІДЧОГО МВС

Однією з основних внутрішніх функцій держави є захист особистих прав і законних інтересів своїх громадян від протиправних посягань. Це важливе завдання виконують органи Міністерства внутрішніх справ України.

Ключову роль у встановленні правового підґрунтя для притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності